

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO APSKRITIES KOMITETO IR
KUPIŠKIO APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Rina 3-ji metai	1948 m. gruodžio 11 d. šeštadienis № 115 (170)	Kaina 20 kp
--------------------	---	-------------

Už gausų rinkiminį aktyvą

Mūsų apskrityje, kaip ir kitose apskrityse, vyksta pasirengimas liaudies teismų rinkimams, kurie įvyks 1949 m. sausio 16 d. Būsimuose liaudies teismų rinkimuose nė vienas tarybinis darbuotojas negali pasilikti neprisidėjęs prie rinkimų kampanijos. Rinkimai praeis ant demokratiškiausios pasaulyje Konstitucijos pagrindo — TSRS Stalino Konstitucijos, plačiausio politinių teisių lobyno. Teisėjai ir tarėjai Tarybų šalyje — socialistinio, demokratizmo šalyje — bus renkami iš plačių liaudies masių. 109 - tame TSRS Konstitucijos straipsnyje sakoma, kad liaudies teismus renka patys piliečiai visuotinės, tiesioginės ir lygios rinkimų teisės pagrindu, slapta balsuodami trejiems metams.

Tarybinis teismas, demokratiškiausias teismas pasaulyje, tarnauja socialistinės valstybės interesams. Jis yra tampriai surištas su liaudimi ir vykdo jos valią įstatymų išraiškoje. Tarybinis teismas visiškai skiriasi nuo buržuazinio teismo, kuris yra klasinio viešpatavimo ginklas, kaip Leninas nurodė, „aklas ginklas ant eksploatuojamųjų klasių, ginas piniginių maišą“. Mūsų teismas auklėja piliečius, tarybinio patriotizmo dvasioje, budrumo ir teisingo nenukrypstamo tarybinių įstatymų vykdymo dvasioje. Pas mus jis nurodo stropiai saugoti socialistinę nuosavybę ir socialistinės visuomenės teismų teisų gerbimą.

Tarybiniai žmonės suinteresuoti artimiausiu laiku pagerinti teismo organų darbą, be abejo, priešrinkiminiuose susirinkimuose įneš savo pasiūlymus, kritikuos vietinių liaudies teismų trūkumus. Partinių ir tarybinių organizacijų uždavinys — palaikyti išneštą sveiką kritiką ir imtis priemonių tiems trūkumams pašalinti. Galingas komunistų ir nepartinių stalininis blokas nekarta pademonstravo savo didžiąją jėgą. Tarybinių liaudies teismų rinkimai turi stiprinti boiševikų ir nepartinių bloką tolimam dar daugiau glaudesniai susibūrimui apie Lenino — Stalino partiją.

Būsimieji rinkimai reikalauja didelio ir stropaus pasirengimo, plataus organizacinio ir agitacinio — propagandinio darbo.

Rinkimuose turi dalyvauti absoliutinė rinkėjų dauguma. Štai kame svarbiausias uždavinys partinių, tarybinių, komjaunimo ir profesionalinių organizacijų aktyvo. Dėl to propagandistai ir agitatoriai turi plačiai išaiškinti rinkėjams TSRS Konstituciją, liaudies teismų rinkiminius nuostatus, supažindinti rinkėjus su kandidatais ir teisėjais ir tarėjais. Kad nepraleisti tarybinės sistemos iškreipimų, reikia laikytis Stalino Konstitucijos reikalavimų ir liaudies teismų rinkiminių nuostatų.

Žemutinėms partinėms ir tarybinėms organizacijoms reikalinga savo laiku pasirūpinti rinkimų techniniu procesu. Rinkimų technika turi didelę politinę reikšmę, todėl iš anksto į ją reikia atkreipti didelį dėmesį. Valsčių partiniai vadovai turi numatyti, kiek ir kokių žmonių bus reikalinga rinkimų kampanijos pravedimui. Jie privalo šaukti aktyvą ir pasitarimus, painstruktuoti agitatorius.

Buvusiuose rinkimuose dalyvavo gausus darbininkų, valstiečių ir inteligentijos aktyvas. Šis aktyvas ir šiuose liaudies teismų rinkimuose dar su didesniu patyrimu privalo dalyvauti. Reikia atsiiekti, kad šiuose rinkimuose aktyvo eiles papildytų nauji žmonės. Tarybų vykdomieji organai turi iš anksto sušaukti aktyvą, duoti jam konkrečius nurodymus bei uždavinius, kas kokią darbą turės atlikti rinkimų ruošimo ir rinkimų dieną.

Mūsų apskrt. dirbantieji turi suprasti, kad šis uždavinys priklauso tik jiems. Valstiečiai, mokytojai, agronomai, medikai, įstaigų darbuotojai, moksleiviai — visi kaip vienas turi dalyvauti rinkimų kampanijos pravedime kaip agitatoriai ir rinkimų aktyvistai.

Pasirengimas rinkimams vyksta didelio patriotinio respublikos pakilimo sąlygomis. Plačiai išsivystė mūsų respublikoje socialistinės lenktynės už penkmečio plano įvykdymą per ketverius metus.

Šie būsimieji liaudies teismų rinkimai bus nauja pergalinga liaudies patriotizmo demonstracija.

Dėl politinio darbo sustiprinimo kaime

(Tęsinys iš 114 (169) n-rio)

Tokia pažinra aiškiai prieštarauja mūsų partijos nurodymams dėl rūpinimosi ir domėjimosi tarybinių mokytojų. Partinės organizacijos ir profesiniai organai turi užtikrinti materialinį mokytojų aprūpinimą: buto, kuro, šviesos suteikimą, kad mokytojams laiku būtų išmokama darbo užmokestis.

Partinės organizacijos ir liaudies švietimo organai privalo sudaryti visas reikalingas sąlygas, kad mokytojai idėjiškai — teoriškai augtų, kad jie būtų įtraukti į partinio švietimo tinklą, į paskaitų skaitymą, seminarų, teorinių pasikalbėjimų organizavimą, turi plačiai traukti mokytojus į agitacinį ir kultūrinį — masinį darbą valstiečių tarpe.

Partinės organizacijos turi nuolat padėti mokytojams auklėti jaunąją kartą komunistinė dvasia. Visomis priemonėmis turi būti vystomas pionierių judėjimas moksleivių tarpe.

Partinės organizacijos ne visuomet teisingai panaudoja ir vadovauja didėlei kaimo jėgai — komjaunimui. Jaunimas visuomet buvo, yra ir bus labiausiai reaguojantis į visą naują, į visas progresyves priemones, kurias mūsų partija vykdo kaime. Apie tai liudija komjaunimo organizacijos augimas kaime, ypač per pastaruosius metus. Į komjaunimą vien spalio mėnesį priimta daugiau kaip 2000 jaunuolių, kolektyviniuose ūkiuose sukurta 118 komjaunimo organizacijų.

Jaunimas aktyviai dalyvauja sudarant aukšto derliaus grandis kolektyviniuose ir tarybiniuose ūkiuose. Drg Brintaus komjaunimo — jaunimo grandis („Pirmyn“ kolektyvinis ūkis, Šiaulių apskr.) šiais metais išaugino po 140 pūdų kviečių iš vieno ha. Puikius darbo pavyzdžius rodo komjaunuoliai traktorininkai.

Daugelis partijos apskričių ir valsčių komitetų savo darbe daug skiria dėmesio komjaunimui, drąsiai įtraukia komjaunuolius į aktyvų darbą sunkiausiose atsakingiausiose ūkinėse ir kultūrinėse statybos baruose.

Greta to esama faktų, kad partijos apskričių ir valsčių komitetai blogai vadovauja komjaunimo organizacijoms, neįsigilina į jų darbą, dažnai žiūri į komjaunimo organizacijas kaip į vadybines įstaigas ir vadovaudami komjaunimui prileidžia šurkštus administravimo faktus.

Šios rūšies komjaunuolių skundų yra dėl partijos šilutės ir Pasvalio apskričių komitetų.

Lygia greta mes turime pareikalauti iš komjaunimo sustiprinti politinį darbą valstiečių jaunimo ir moksleivių tar-

pe. Laikas iškelti komjaunimui reikalavimą — dėl ko jis neveda ryžtingos kovos su buržuazine — nacionalistine ideologija, kuri prasiskverbia gimnazijon.

Komjaunuoliai turi jėgos užkirsti kelią buržuaziniams nacionalistams skverbtis į mokyklas, reikia tiksliai tą jėgą pakelti, tiukamai ją nukreipti, ir buržuaziniai pastoriai bus išvalyti iš mūsų mokyimo įstaigų. Partinės organizacijos turi padėti komjaunimui šiame reikale, turi auklėti komjaunuolius tarybinio patriotizme, nesutaikomumo liaudies priešams dvasia, kad jie iš tikrųjų aktyviai dalyvautų vykdam partijos direktyvas visose socialistinės statybos srityse.

Šiais metais partinės organizacijos kiek pagerino masinį politinį ir kultūros švietimo darbą moterų tarpe. Vis daugiau moterų aktyvo įtraukiam į visuomeninį darbą, į ūkinių-politinių kampanijų atlikimą.

Nežiūrint žymaus politinio ir kultūrinio moterų augimo, bendras masinio-politinio ir kultūros švietimo darbo moterų tarpe lygis vis dar tebėra žemas.

Daugelis partinių organizacijų vis dar nepakankamai įvertina šį itin svarbų barą, visiškai pavesdamos jį darbuotojoms moterų tarpe, kurios dažniausia stokoja patyrimo.

Pranešimai ir pasikalbėjimai moterų susirinkimuose dažnai ruošiami politiškai mažai nusiimančių moterų delegacijų.

Mes turime rimtai pagerinti politinį ir kultūrinį moterų švietimą.

Reikia, kad partijos apskričių ir valsčių komitetų sekretoriai suprastų, jog už šį darbą atsako ne tik moterų organizatorė, bet ir partinis vadovas, partinė organizacija visuomenėje.

Politinis darbas kaime reikalauja dalyvavimo visos respublikos partinės organizacijos, visų miestų organizacijų. Vadovaujantis miesto vaidmuo turi pasireikšti visų pirma čia. Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Klaipėdos partinės organizacijos vykdo valsčių šefavimą. Daugelis miestų pirminių partinių organizacijų į šefuojamus valsčius ir apylinkes siunčia pranešėjus politinėmis temomis, į kaimą išvykstantieji komunistai aktyviai dalyvauja vykdam ūkines-politines kampanijas, padeda įrengti kaimo klubus-skaityklas, papildo jų bibliotekas literatūra.

Didelį darbą šioje srityje nuveikė Respublikinio radijo komiteto, Valstybės Saugumo Ministerijos, Lietuvos Geležinkelio Valdybos, Klaipėdos jūros uosto, popieriaus kombinato, Kauno ir Vilniaus valstybinių universitetų ir daugelis kitų partinių organizacijų.

Kartu su tuo šefavimo darbe dar yra daug trūkumų. La-

bai dažnai šefavimas suvedamas vien į materialinės paramos tiekimą, bet jis nenukreiptas politiniam ir kultūriniam darbui kaime sustiprinti, miestų darbininkų kolektyvų įtakai kaimui padidinti.

Daugelis miestų partinių organizacijų, kurios prisiėmė šefavimo įsipareigojimus, vykdo juos blogai, pavyzdžiui, Valstybinio banko, Prekybos Ministerijos, Energijos Vilniaus rajono valdybos, Žuvų Pramonės Ministerijos partinės organizacijos.

Partijos miesto ir rajonų komitetai tinkamai nesirūpina kaimo šefavimu ir jam nevadovauja, netikrina pirminių partinių organizacijų darbo.

Partijos apskričių valsčių komitetai prisimena šefus tik įtempto paruošinio darbo laikotarpiu, nepraneša partijos miestų ir rajonų komitetams apie šefuojančių partinių organizacijų darbo kokybę.

Mūsų šalyje yra nepaprastai turtingas miestų šefavimo kaimams patyrimas. Sverdlovo srityje su šefų pagalba įvykdytas beveik visos srities kolektyvinių ūkių elektrifikavimas.

„Pravdos“ įžanginiame buvo nušviestas Maskvos miesto partinės organizacijos patyrimas šefuojant kaimą. Partinė organizacija daugeliui kaimo rajonų suteikė paramos ištaisai radijofikuojuant kolektyvinius ūkius.

Mūsų miestų partinės organizacijos turėtų panaudoti šį patyrimą ir jį pritaikyti šefuojant valsčius ir kolektyvinius ūkius.

Kad sėkmingai būtų įvykdytas darbo žmonių komunistinio auklėjimo uždavinys, kapitalizme liekanų žmonių sąmonėje įveikimo uždavinys, norint būti užsigrūdinusiais kovoje prieš kapitalistinį apsupimą ir jo agentūrą, mūsų kadrai turi būti ginkluoti marksistine — leninine teorija. Todėl reikia sustiprinti teorinį komunistų paruošimą, pasiekti, kad stropiai būtų lankomos politinės mokyklos, rateliai, kad sistemingai keltų savo politinį lygį tie, kurie savarankiškai studijuoja marksistinę — lenininę teoriją.

Reikia ypač atkreipti dėmesio partinių mokyklų dėstytojų, politinių mokyklų ir ratelių propagandinių idėjiniam — teoriniam lygiui pakelti, reguliariai rengti jiems seminarus ir pagerinti partinių kabinetų darbą.

Reikia sustiprinti valsčių organizacijas, teisingai išdėstyti apskrities partinės organizacijos komunistų jėgas, pakelti partijos valsčių komitetų vaidmenį sprendžiant ūkinius — politinius uždavinius.

Reikia daugiau skirti dėmesio nacionalinių kadro iškeitimui ir ugdymui.

(Nukelta į 2 psl.)

A. TROFIMOVAS

Dėl politinio darbo sustiprinimo kaime

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Partijos apskričių komitetai turi organizuoti sistemingą darbą su valsčių komitetų sekretoriais ir pirminių partinių organizacijų sekretoriais partijos ir tarybinės statybos klausimams nagrinėti ir ginkluoti juos praktiniu partinio darbo patyrimu.

Reikia kuo daugiau dėmesio skirti vidiniam partinių organizacijų gyvenimui, partinės ir valstybinės drausmės stiprinimui, plačios kritikos ir savikritikos vystymui.

Partijos apskričių komitetai turi pakeisti savo darbo stilių, atsisakyti nuo kancleriškų - biurokратиškų vadovavimo metodų, kuriais gyvas darbas pakeičiamas gausiomis direktyvomis.

Vietoje šito mūsų partiniai organai turi sustiprinti VKP(b) CK ir Lietuvos KP(b) CK ir savo pačių nutarimų vykdymo kontrolę. Partijos apskričių komitetų sekretoriai turi dažniau lankytis apskrityje, kalbėtis su valstiečiais, išsiaišinti jų poreikius, norus ir turintis priemones jiems kylančioms klausimams išspręsti.

Valstiečių susirinkimuose reikia rengti pranešimus bendrosios politikos klausimais, tuose susirinkimuose turi kalbėti pasirusę žmonės, turint galvą, kad ne visi mūsų kaimo agitatoriai sugeba išsami ir įtikinamai pasakoti apie tarptautinę politiką ir vidinę mūsų šalies padėtį.

Kad sėkmingai būtų išspręsti respublikos partinei organizacijai iškilę uždaviniai sustiprinti politinį dar-

bą kaime, reikia pakelti atsakomybę visose partijose ir tarybinio aparato grandyse.

Visų pirma ši reikalavimą reikia pateikti Lietuvos KP(b) CK biurui.

Centro Komiteto biuras nemažai sprendė politinio ir kultūrinio darbo kaime pakėlimo klausimus, mes turime kaimo darbo žmonių politinio sąmoningumo aiškų pakilimą. Tačiau tie rezultatai būtų žymiai didesni, jeigu CK biuras sistemingai būtų tikrinęs VKP(b) CK ir savo nutarimų vykdymą ir būtų siekęs, kad apskričių ir respublikinės organizacijos juos visiškai vykdytų.

Reikia pateikti Ministrų Tarybai reikalavimą pagerinti vadovavimą taryboms, pagerinti darbą su deputatais ir daugiau rūpintis kultūros švietimo įstaigomis kaime: klubais - skaityklomis, kinu, mokyklų radijofikavimu.

Iš visų respublikos ministerijų turi būti pareikalauta daugiau dėmesio kaimui, išaiškinant kaimo gyventojų poreikius ir sprendžiant jų poreikių patenkinimo klausimus.

Respublikos partinės organizacijos ir komunistai turi nukreipti visas savo jėgas politiniam darbui kaime iš pagrindų pagerinti, plačiosios darbo valstiečių masės mobilizuoti į tolesnį socialistinio lenktyniavimo plėtimą ir žemės ūkio pakėlimą, į priešais laikiną stalininio penkmečio plano įvykdymą, turi Tarybų Lietuvos darbo žmonės dar labiau sutelkti apie bolševikų partiją ir draugą Staliną (Plojimai).

V-sis LKP (b) Kupiškio apskrities komiteto plenumas

Neseniai įvyko LKP(b) Kupiškio apskrities komiteto V-sis plenumas. Platų pranešimą pirmuoju dienotvarkės klausimu „Apie politinį darbą kaime“ padarė LKP(b) apskrt. k-to sekretorius drg. Grigėnas. Pokariniu laikotarpiu Kupiškio apskrityje iš buočių paimta apie 10.000 ha žemės, kuri išdalinta 1.032 bežemiams ir mažžemiams darbe valstiečiams. Plačiai išplėstas apskrityje pasėlių plotas. Visus tuos pasiekimus nori sugriauti aršiausieji lietuvių tautos priešai buožės ir buržuaziniai nacionalistai. Todėl ypač svarbią rolę šiame reikale vaidina pravedamas masinis aiškinamasis darbas. Subačiaus ir Šimonių valsčiuose aiškinamasis darbas pravedamas dar žemame politiniame lygyje. Mažai propaguojami kolektyviniai ūkiai. Gelažių ir Svėdasų valsčiuje į kolektyvinius ūkius buvo įsileisti buožės ir jų pakalikai. Svarbią vietą žemės ūkio pakėlimo srityje užima žemės ūkio kooperacija. Tačiau apskrityje žemės ūkio kooperacijai vadovaujama nepakankamai. Valsčių žemės ūkio kooperacijos draugijos daugumoje dirba blogai. Trąšos gaunamos vėlai, kas atima galimybę jas normaliai panaudoti.

Ypač svarbu išplėsti agitacinį darbą dabar, artėjant liaudies teismų rinkimams. Dabartinio metu apskrityje dirba virš 300 agitatorių. Tačiau, nors ir vedamas aiškinamasis darbas, bet dar vis nepakankamai. Ypač nekovojama prieš reakcingą katalikų dvasiškiją ir jos įtaką mokinių tarpe. Blogai apskrityje dirba klubai-skaityklos, o apskrities kultūros švietimo darbo skyrius nesiima priemonių jų darbui pagerinti. Nepakankamai

dirba ir vietos Tarybos bei jų deputatai, o jų darbui atitinkami organai vadovauja nepakankamai. Nepakankamai lygyje vedamas ir komunistų auklėjimas. Dalis valsčių politmokyklų pamokas praveda visai blogai.

Po pranešimo diskusijose išstoja drg. drg. Aleksiejėvas ir Jurčenko pažymėjo, kad nors Kupiškio bei Gelažių valsčiuje ir yra nuveiktas nemažas agitacinis darbas, tačiau dar nepakankamai. Kupiškio valsčiuje dar nėra susikūrus nė vienas kolektyvinis ūkis. Blogai tam vadovaujama iš apskrities žemės ūkio kooperacijos pusės.

Diskusijose dalyvavęs komunistas Lukošūnas visai neteisingai pažymėjo, kad Gelažių valsčiaus partinė organizacija dar suspės susirūpinti vadovavimu žemės ūkio kooperacijai, kuri valsčiuje visiškai sugriuvusi.

LKP(b) apskrities k-to kadru skyriaus ved. drg. Kirinas pažymėjo, kad agitatoriai mažai išstoja tarpe darbo valstiečių. Valsčių vykdomieji komitetai nevadovauja klubams - skaitykloms. Mažai paramos gauna agitatoriai ir iš partinio kabineto. Dalyje apskrities mokyklų mokiniams auklėjami nepakankamai. Yra mokytojų, kurie net jėga verčia mokinius eiti į bažnyčią.

Partijos apskrt. k-to sekretorius drg. Nazarovas pažymėjo, kad žemės ūkio kooperatinių draugijų aparatas užterštas nepatikimais kadrais. Kupiškio žemės ūkio kooperatinės draugijos pirminkas drg. Andrijauskas daugiau rūpinasi savo asmeniniais reikalais, o ne visuomeniniais. Blogai apskrityje dirba radijo mazgai, kinofikacija, ir sieninė spauda. Kaimo

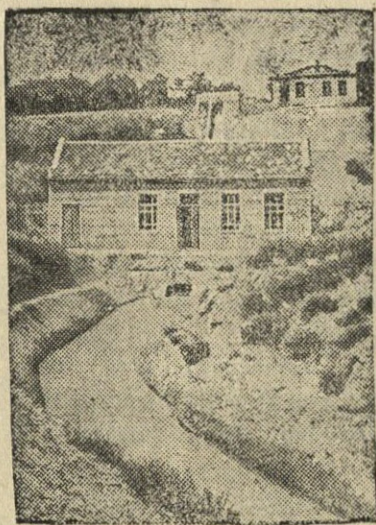
jaunimas yra visiškai užmirštas. Į agitacinį darbą nėra įtraukti mokytojai bei agronomai.

Pirmuoju klausimu priėmus atitinkamą nutarimą, buvo prieita prie sekančio klausimo svarstymo. Pranešimą „Apie pasirusimą liaudies teismų rinkimams“ padarė LKP(b) apskrities komiteto sekretorius agitacijos ir propagandos reikalams drg. Šutinas. Pranešėjas plačiai išanalizavo pasirusimo rinkimams klausimą, išskėlė šio darbo trūkumus, bei nurodė atitinkamas priemones jiems ištaisyti.

Dalyvavę diskusijose draugai Kastanauskas, Baronas, Kralikas ir kiti pažymėjo, kad rinkimams ruošiamasi visgi nepatenkinamai, ypač rinkėjų sąrašų sudaryme, agitpunktų įrengime ir t.t.

Pasibaigus diskusijoms, plenumas priėmė atitinkamą nutarimą, įpareigojantį partines organizacijas iškeltiems trūkumams nedelsiant pašalinti.

D. Šaltinis

Stavropolio kraštas. Marjinskos stoties ant Malkos upės baigta tarpkolektyvinės hidroelektrinės stoties (160 kilovatų galios) statyba. Nuotraukoje: bendras hidroelektrinės stoties vaizdas.

Stalininiai žemės ūkio artelės įstatatai — pagrindinis kolektyvinių ūkių santvarkos įstatymas

Antrojo Visasąjunginio kolektyvininkų suvažiavimo priimti ir TSRS LKT bei VKP(b) CK užtvirtinti „Pavyzdiniai žemės ūkio artelės įstatatai“ išdirbti priešakinių kolektyvinių ūkių patyrimo pagrindu. Milijoninės valstiečių masės įstatuose atrado nurodymų, kaip naujai kurti gyvenimą, kaip vesti artelinį ūkį. Savo vardu ir mokytojo garbei jie šiuos įstatatus pavadino Stalininiais gyvenimo įstatatais.

Kovoje už kolektyvinių ūkių organizacinius — ūkinį sustiprinimą šie įstatatai parodė didelį vaidmenį.

Vystydama masinį kolektyvininkų judėjimą, partija parinko artelę, kaip svarbiausią ir visiškai teisingą prie tuometinių sąlygų ūkio vedimo formą.

Pagal įstatus visos svarbiausios gamybos pramonės

artelėje suvisuomenintos. Visuomeninės žemės ūkio artelės pagrindu yra žemė, priklausanči valstybei. Stalino Konstitucijos 8-jame straipsnyje užrašyta, kad žemė kolektyviniams atidedama amžinam nemokamam naudojimui.

Sykiu su visuomeniniu ūkiu įstatatai daleido nedidelį (apribotam mastu) nuosavą kolektyvininko darbą jo asmeniniams reikalams. To būtinumas sąlyojamas kai kurių priežasčių. Pav., nepakankamas žemės ūkio artelės išvystymo lygis, kuris kol kas dar negali patenkinti visų kolektyvininko asmeninių poreikių.

Tarybų Lietuvoje kiekvienas kolektyvininkas gali turėti savo asmeniniam naudojimui 2 karves, 2 raguočių prieauglius, 1 veislinę kiaulę,

iki 10 avių bei kitų smulkių naminių gyvulių ir paukščių. Duoną sau ir savo šeimai, o taipogi šieną ir pašarą gyvuliams kolektyvininkai gauna iš žemės ūkio artelės.

Žemės ūkio artelės įstatatai reikalauja, kad kolektyvinis ūkis suteiktų materialinę pagalbą tik tiems kolektyvininkams, kurie atsidavusiai dirba kolektyviniam ūkiui.

Teisingas kolektyvinio ūkio reikalų suderinimas su asmeniniais kolektyvininkų reikalais — pagrindinis kolektyvinio ūkio sustiprinimo kelias. Bendras artelės narių kolektyvinis darbas — svarbiausia kolektyvinio ūkio augimo ir tvirtėjimo sąlyga. Kolektyvinių ūkių laukuose dirba traktoriai ir žemės ūkio mašinos, bet ir prie šios technikos reikalinga gyvoji kolektyvininkų jėga. Kolektyvinių ūkių, kurių narių tarpe randasi inžinieriai, agronomai, mokytojai, zootechnikai, laukuose gyvuoja lauko brigados. Visi tie žmonės užinteresuoti, kad jų kolektyvinis ūkis

augtų ir žydėtų. Iš čia ir iškyla svarbi sąlyga kolektyvininkų paskirstymo ir jų įskaitos.

Kada valstietis dirbo pavieniame ūkyje, jis pats sau pasiskirdavo savo darbo laiką. Kolektyviniame ūkyje, kur pritaikomas dešimčių ir šimtų žmonių darbas, reikalingas vieningas planas, vieningas darbas paskirstymas. Žemės ūkio artelės įstatų 17-tame straipsnyje užrašyta, kad visi kolektyvininkai išpareigoja dirbti atsidavusiai, klausyti įstatų reikalavimų ir bendro susirinkimo ir pildyti valdybos nutarimus bei darbo brigadininkų statomus uždavinius, griežtai saugoti darbo drausmę.

Įstatuose nurodyti teisingo darbo organizavimo keliai. Darbą reikia organizuoti taip, kad kiekvienas kolektyvininkas atsakytų už jam pavestą darbą, kad žemė, gyvuliai, inventoriai būtų pritrūvinti atskiroms grupėms, arba atskiriems kolektyvininkams,

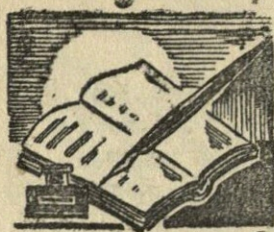
kurie nešų pilną atsakomybę už tai.

Žemės ūkio artelės įstatų 17-tas straipsnis kalba, kad visi artelės nariai išpareigoja griežtai saugoti kolektyvinę nuosavybę ir valstybines mašinas. Artelės nariai turi dirbti visuomeninėje žemėje visuomeninėmis priemonėmis ir artelę užinteresuota, kad jie dirbtų gerai, saugotų kolektyvinio ūkio ir valstybinį inventorių.

Darbą kolektyviniame ūkyje reikia organizuoti taip, kad kolektyvinio ūkio ir kolektyvininkų reikalai sutaptų, kad būtų gaunama kuo didesnė darbo nauda.

Kad to atsiekti, kolektyviniame ūkyje reikia įgyvendinti socializmo principą (iš kiekvieno pagal jo gabumus, kiekvienam pagal jo darbą). Kad pajamas kolektyvininkai gautų priklausomai nuo darbadienių, reikia mokamai paskirstyti darbą. Dėl to reikia sutvarkyti išdirbio normas.

(B. d.)

LITERATŪRINIS PUSLAPIS

Iš I-jo respublikinio pradedančiųjų rašytojų susirinkimo

Š. m. lapkričio 25-27 d. d. Vilniuje įvyko I-sis respublikinis pradedančiųjų rašytojų susirinkimas, kuris turėjo ypach didelę naudą mums, periferijos pradedantiesiems.

Susirinkime platų pranešimą „Jaunųjų pradedančiųjų rašytojų darbas ir uždaviniai“ padarė LTSR Tarybinių Rašytojų Sąjungos Ats. Sekretorius drg. J. Baltušis.

Savo pranešime drg. Baltušis užakcentavo nūdienės literatūros paskirtį ir dar kartą priminė, kad jaunieji privalo kovoti dėl partinės literatūros. Tą daugumas Lietuvos jaunųjų ir pradedančiųjų rašytojų teisingai suprato ir jau atsiekta visa eilė laimėjimų jaunųjų kūryboje. Štai drg. drg. Avyžius ir Slockis jau išleido savo prozos knygas. Sėkmingai bando plunksną prozoje drg. drg. Beriozovas, Marukas - Krausauskas, Radaitis, Pakalnis Lukinskas, Širvys ir kt. Poezijoje gerų rezultatų atsiekė drg. drg. Jonynas, Grybas, Macevičius, Lapašinskas, Gaulė, Rostovaitė, Vaitiekūnas, Rudokas.

Tačiau be atsiektų laimėjimų, drg. Baltušis plačiai išanalizavo ir pradedančiųjų bei jaunųjų kūryboje tankiai pasitaikančius trūkumus, kuriuos reikia nedelsiant išgyvendinti. Kai kurie jaun. rašyt. nusirito į ideologinių klaidų balą ir tuo pačiu kenkė savo literatūriniam augimui. Dar blogesnė padėtis buvo periferijoje. Ten jaunieji draugai neturi net tokių svarbių savo darbui pagalbinių priemonių, kaip lietuvių literatūros istorijos ir literatūros teorijos vadovėlių. Be to, periferijos pradedantieji rašytojai negauna elementarių nurodymų ir turi, palyginti, sunkias sąlygas literatūriškai augti.

Kad sėkmingai išspręsti prieš jaunuosius rašytojus stovinčias problemas, jiems reikia užmegzti glaudžius ryšius su Rašytojų Sąjunga, daugiau mokytis, gilintis į marksizmą-leninizmą, kelti savo literatūrinę kvalifikaciją. Tik tokiu būdu bus galima atsiekti didesnių laimėjimų jaunųjų kūryboje.

Diskusijose dalyvavusieji draugai p'inau sutiko su drg. Baltušio pranešimu ir jį dar papildė kai kuriomis sveltomis mintimis, žadinančiomis jaunuosius drąsiai žengti į literatūrinį darbą.

D. J. Jančiauskas

RUGELIAI

Alg. Gydrykštis

Žydi ir kvepia
Rugellais žemė;
Iš žemės kvapo
Gyvybę semiam.

Žemėj ištarpe,
Saulėj pribręs jie.
Aukštinės varpos
Bus dar gražesnės.

Žmogus kas rytą
Varpą pagvaldys;
Aštriai pustytas
Nuskins juos dalgis.

Ateis žmogelis
Linksmas ir gyvas.
Sakys: „Rugeliai —
Į kolektyvą!“

Ir taip suveš juos
Į bendrą kluoną,
O varpos vešlios
Pavirs į duoną.

Iš klėčių sėmsim
Dalį valstybei,
Žemėn pabersim
Naujai gyvybei.

Stiprės mus kraštas
Rugellais žalias.
Gana jau nešti
Vargo kryželį!

J. Daugirdas

VANDUO IŠ UKRAINOS ŠULINIO

Bepraeidamas vienišą šulinį
(Gale kaimo jis riogso liudnai),
Vis matau ukrainietišką rudinį.
Kai į vakarus slinko pu'kai.

Tada traukėm nebaigiamu vieškeliu,
Apdulkėję, rudi nuo kaitrų.
Degė lūpos sutrukusios, niežtėjo.
Taip norėjos vandens iš tiesų...

Ir atradome vienišą šulinį...
Stepės baigėsi. Matės miškai.
Jį iškarto su triukšmu apgulome,
Kaip žaislų parduotuvę vaikui.

Aš rieškučiomis sėmiau iš kibiuro.
Ploviau gerkle — už medų saldžiau!...
Vandeny raibuliuojantį, didelį
Savo atvaizdą pilką mačiau.

Gėriau vandenį šaltą, gaivinantį,
Tartum perlą rytinės rasos.
Gal už jį aš tave, Ukraina,
Dar karščiau pasiryžau vaduoti!

Tebesmilko dar kaimo degėsiai.
Staugė juodas pasiutęs šuva...
Tik saulėgražos — būnijos ir tiesios
Lankstė galvas kažko paslapčia.

Pailsėję vėl ėjom į vakarus,
Kaip dar niekad jaunystėj — lengvai!
Nešdami brolių tautai pavasarį,
Mes, lietuviškos žemės vaikai.

1947 m. gruodis

Br. Sielis

Ir išeina vyrai krašto kelti

(Sonetas)

Užauja kalnynų vėjai.
Snaigės krinta penkmečio dainose.
Grūdinosi vyrai pergalių kovose
Ir Berlyne vėliavas iškėlė.

Žiemos šalčiuose jie kovės, —
Aukštaitijos didvyriai — narsuoliai.
O dabar, kai penkmetis ketvirtas, — jie spartuoliai.
Dirba liaudžiai... Dėl savos gerovės!...

Jie atstato mylimą Tėvynę.
Iš griuvėsių visą šalį keliai!
Kyla miestų bokštai lig žydrinės!

Ir per penkmetį pakils gyventi
Kraštas. Liaudies džiaugsmas bus tuomet išlietas...
...Ir išeina vyrai krašto kelti!

KOLEKTYVE

J. Klevas

Aušta rytas. Saulė teka.
Gėsta žvaigždės, paukščių takas.
Kolektyve nebemiega;
Ruošias darbui, skuba bėga.

Saulė rieda viršum šilo
Visi į darbą pakilo.
Toli skamba laisvės daina,
Kolektyve darbas eina.

Ūžia traktoriai plieniniai:

Prasidėjo soclenktynės.

Virsta juodos, riebios vagos

Darbas verda, darbas dega.

Saulė slepiasi už miško
Žvaigždės vėl ugnim sutvisko.
Traktoristai — komjaunuoliai
Į skaityklą renkas uoliai:
Skaito, moka, semias tiesą,
Ateitį sukurs jie šviesiai!

Zinaida Vaitonytė

EI, JAUNUOLII

Ei, jaunuoli! Žydi mūsų žemė!

Jau vergijos jungas nebeslėgs.

Prasisklaidė debesys aptemę,

Mums daugiau vergauti nereikės.

Ei, jaunuoli! Stalinui mes pinsim

Didaus darbo ryžto vainikus.

Sudrebės laukai nuo mūsų žingsnių,

Džiugesys spindės mums iš akių.

Tad klestėki atvaduota žeme!

Ei, jaunuoli! Galvą kelk aukščiau!

Prasisklaidė debesys aptemę,

Juodas vargas nebeslėgs daugiau.

A. Pajarskaitė

LIAUDŽIAI

Atsikvėpk, ilgai ilgai tylėjusi,

Ilgus amžius myniota akla.

Laisvės rytą praregėjusi,

Atsikvėpki krūtine visa.

Nuo aušros iki tamsos prie žagrės

Dvaro laukuose vagas arei.

Laisvės laukdama, pavargus

Sūrų prakaitą braukei.

Nors dangus Tau buvo apsiniaukęs

Širdyje ugnelę vis nešei.

Laisvės laukei ir ilgėjaisi,

Apie laisvę ir dainose dainavai.

Atsikvėpk, ilgai ilgai tylėjusi,

Ilgus amžius myniota akla.

Laisvės rytą praregėjusi

Atsikvėpki krūtine visa!

UŽSIENIO ŽINIOS

Stalino Konstitucijos dienos minėjimas užsienyje

Rumunija

BUKAREŠTAS, XII. 5 d. (TASS). Rumunijos visuomenė plačiai pažymėjo Stalino Konstitucijos 12 metines.

Vakar vakare Tarybų Sąjungos — Rumunijos draugystės namuose įvyko iškilmingas posėdis, skirtas Stalino Konstitucijos dienai. Posėdyje dalyvavo Rumunijos Didžiojo Tautinio Susirinkimo prezidento pirmininkas akademikas K. Parchonas, ministrų tarybos pirmininkas daktaras Petru Groza, ministras Teohari-Džoržesku, Mironas Konstantinesku, Rumunijos liaudies respublikos akademijos prezidentas akademikas Trajanas Savulesku ir kiti. Taip pat dalyvavo Tarybų Sąjungos ambasadorius Rumunijoje S. I. Kavtaradzė,

Čekoslovakijos ambasadorius Liubomiras Lingartas, Bulgarijos ambasadorius Abramov-Manolovas, Albanijos reikalų patikėtinis Dišnica ir kiti. Audringai plojant susirinkusiems, į susirinkimo garbės prezidiumą buvo išrinkti Generalisimas J. V. Stalinas, V. M. Molotovas, N. M. Švernikas, daktaras Petru Groza, Georgijus Dežas ir Ana Pauker. Pranešimą, tema: „Stalino Konstitucija — pati pažangiausia Konstitucija pasaulyje“ padarė teisingumo ministras Bunačijū. Susirinkimas pasiuntė Generalisimui Stalinui sveikinimo telegramą. Mitingai ir susirinkimai, skirti Stalino Konstitucijai, įvyko Bukarešto ir kitų Rumunijos miestų žmonėse.

Čekoslovakija

PRAGA, XII. 5 d. (TASS). Čekoslovakijos spauda plačiai pažymi Stalino Konstitucijos dieną. Straipsniuose ir apybraižose, skirtuose šiai įžymiajai datai, laikraščiai iškelia Stalino Konstitucijos didžiulius demokratinius principus ir Tarybų Sąjungos tautų laimėjimus.

— Tarybų Sąjunga, — rašo centrinis profsąjungų organas „Prace“, — gyvendama pagal Stalino Konstituciją, savo didžiuliu pavyzdžiu nušviečia visam pasauliui kelią į geresnę ateitį.

Bratislavos laikraštis „Pravda“ pabrėžia, kad Stalino Konstitucija, užtikrinanti darbo žmonėms tikrą laisvę ir teises, yra naujosios demokratijos šalių tautos ryškus pavyzdys, kaip reikia kurti naują gyvenimą.

„Stalino Konstitucija, — rašo laikraštis „Obrana lidu“, — savo demokratiškumo atžvilgiu neturi lygios visame pasaulyje. Stalino Konstitucija išsivadavo visus darbo žmones iš skurdų ir persunkė jų darbą tuo, dėl ko gyvenimas tampa džiugus ir gražus“.

Lenkija

VARŠUVA, XII. 5 d. (TASS). Visi Lenkijos laikraščiai plačiai pažymi Stalino Konstitucijos dieną, skirdami šiam įvykiui gausius straipsnius, kuriuose konkrečiais pavyzdžiais parodo, ką davė Tarybų liaudžiai Stalino Konstitucija.

Laikraštis „Głos ludu“ veddamajame pabrėžia, kad Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos Konstitucija yra dokumentas, kuris konkrečiai šventė.

Bulgarija

SOFIJA, XII. 5 d. (TASS). Visai pažangiajai žmonijai ji yra dvasinis ginklas ir reali parama jos kovoje prieš reakciją ir imperialistinius pasaulinio viešpatavimo planus, kovoje už tvirtą taiką, už tautų saugumą, už jų tautinę nepriklausomybę ir valstybinį suverenumą.

Stalino Konstitucija, rašo laikraštis „Izgreva“, žino visas pasaulis. Ji įstatymo keliu užtvirtino socializmo pergalę šeštoje žemės rutulio dalyje.

Separatiniai „rinkimai“ vakariniuose Berlyno sektoriuose

BERLYNAS, XII. 5 d. (TASS). Šiandien vakariniuose Berlyno sektoriuose neteisėtai vyko separatiniai municipaliniai „rinkimai“, kuriuos inspiravo vakariniai ka-

rintiniai organai, ir kurių tikslas — galutinai suskaldyti Berlyno valdymą. Kaip jau buvo pranešta, visą rinkiminę kampaniją lydėjo neįabota antitarybinė propaganda.

Spaudos konferencija pas Berlyno vyriausiąjį burmistą Fridrichą Ebertą

BERLYNAS, XII. 4 d. (TASS). Vakar Berlyno miesto retušėje įvyko spaudos konferencija, kurioje kalbą pasakė Berlyno vyriausiasis burmistras Fridrichas Ebertas. Ebertas pareiškė, kad naujai sukurtas magistratas yra laikinas. „Magistrate uždavinys, — pasakė jis, — paruošti tikrai demokratinius ir vieningus rinkimus visame Berlyne, paruošti pažangią konstituciją bei demokratinius rinkimų nuostatus, pagerinti darbo žmonių gyvenimo būklę. Naujai sukurtas magistratas nėra Berlyno rytinio sektoriaus magistratas. Tai — Didžiojo Berlyno magistratas“.

Į vieno korespondento klausimą, kuo remiasi naujas magistratas, Ebertas atsakė:

„Naujas magistratas remiasi Berlyno dirbančiųjų gyventojų dauguma. Apie tai vaizdžiai liudija lapkričio 30 d. pusmilijoninė demonstracija, patvirtinusi laikino demokratinio magistrato sukūrimą“.

Ebertas ryžtingai paneigė triukšmą apie tariamą Berlyno blokadą ir nurodė, kad dėka Tarybų Sąjungos pagalbos ir dėka tiekimo iš liaudies demokratijos šalių rytiame miesto sektoriuje yra pakankamai maisto produktų ir kuro visų Berlyno gyventojų netrikdomam aprūpinimui užtikrinti. Todėl negali būti ir kalbos apie kažkokią blokadą.

Anglijos — Švedijos prekybinės derybos sustingo

LONDONAS, XII. 4 d. (TASS). Renterio agentūros pranešimu, iš informuotų šaltinių Londone teko patirti, kad Anglijos — Švedijos prekybinės derybos Londone laikinai sustabdytos.

Kaip nurodoma, Švedijos delegacija, matyti, mano, kad Švedijos galimūmams tiesti Anglijai geležies rūdą, miško medžiagą ir medienos masę atelinančiais metais duoda jai teisę gauti didesnę kiekį Anglijos anglies ir plieno, negu siūlo Anglija.

Matyti, nurodo Renterio agentūra, abi šalys kol kas atsisakė daryti nuolaidas.

UŽSIENIO KRONIKA

— Renterio agentūros pranešimu, buvęs hitlerinio savitrašio — apsaugos būrių organo — „Das švarce Kor“ (oficialus SS organas) redaktorius Gunteris D'Alkeras šiuo metu dirba patarėju propagandos reikalams JAV valstybės departamente Vašingtone.

KNYGŲ RECENZIJOS

„Rusų tarybinė apysaka“

„Rusų grožinė proza — brangus perlas rusų meno lo- byne. Kaip tik rusų proza suteikė rusų literatūrai viso pasaulio pripažinimą ir pasaulinę garbę“.

Šiais žodžiais prasideda rašytojo S. Petrovo pratarinė knyga „Rusų tarybinė apysaka“. Ši naujoji knyga padeda mums susipažinti su didžiosios rusų tautos tarybinės apysakos menu, su įžymiausiais rusų naujųjų laikų prozaikais. Knygoje mes sutinkame visą eilę autorių (Gorkis, Serafimovičius, Veresajevs, Sergiejevs, Censkis, Al. Tolstojus, Prišvinas, Gladkovas, Bachmetjevas, Bžovovas, Tichonovas, Fedinas, Grinas, Fadiejėvas, Šolochovas, Tintanovas, Lidinas, Ilfas, Petrovas, Grosmanas, Koževnikovas, Simonovas, Gorbatovas, Dikovskis, Gaidaras, Sobolevas, Ovečkinas, Nasiedkinas, Jemeljanova). Jie piešia plačiosios Tarybų Rusijos žmones, gamtą, darbą. Ypač ryškus tarybinių rusų

žygdarbiai taikioje statyboje kuriant socializmą, jų kova už geresnį darbo liaudies rytojų pilietinio karo ir Didžiojo Tėvynės karo metais.

Tokie žmonės, kaip pilietinio karo dalyvė Olga Viačeslovna Zotova (Al. Tolstojus, „Gyvatė“), dailininkas Šurmilinas (Fedinas, „Lenino paveikslas“), kapitonas Piotras Fiodorovičius, Žavoronkovas (Koževnikovas, „Kovas — baltis“), karo jūreivis Kosieinas (Dikovskis, „Paukščių salos komendantas“) kovoja už kumunizmą visais būdais: ir ginklu ir darbu. Jie grumiasi ir grumtynėse nugali sunkumus. Jie kala komunistinę ateitį.

Knygoje puikiai atvaizduotas tarybinių žmonių patriotizmas, jų būdo koloritas, jų savitas sąmoningumas. Tokie žmonės, kurie vaizduojami knygoje „Rusų tarybinė apysaka“, drg. Stalino buvo pavadinti sraigteliais milžiniškame Tarybų valstybės mechanizme.

Palyginti geri vertimai knyga daro ypač patrauklią ir skaitytiną.

J. Jankaitis

*) „Rusų Tarybinė apysaka“. 1947 m. Valsyb. Grožinės Literatūros Leidykla. 613 psl. Kaina Rb. 18,00.

Stalino Konstitucijos dienos minėjimas Kupiškėje

Į gražiai išpuoštą Kupiškio kinoteatro „Aušra“ salę š. m. lapkričio 4 d. susirinko miesto dirbantieji Stalino Konstitucijos dienos minėjimui.

Minėjimą atidarė Kupiškio apskrities vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas drg. Kastanauskas, kuris žodį pranešimui suteikė LKP(b) Kupiškio apskrities komiteto propagandos ir agitacijos sky-

riaus vedėjui drg. Skorupskui. Savo pranešime drg. Skorupskas plačiai nušvietė mūsų tautos kelią į socializmą ir tas didžiąsias teises, kurias Stalino Konstitucija suteikė mūsų respublikos dirbantiems.

Uždarius minėjimą, Kupiškio gimnazijos moksleiviai išpildė meninę dalį.

J. Vasarinis

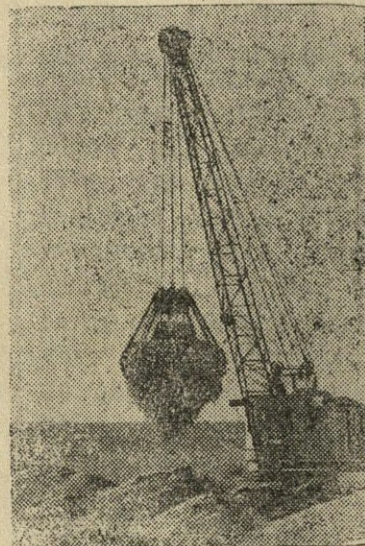
Briansko sritis. Durpių įmonė „Palco“ prieš terminą baigė sezoninę frezinių durpių gavimo užduotį. Virš plano paruošta ir išdžiiovinta keletas tūkstančių tonų durpių.

Darbovietėse buvo plačiai vartojama frezernuėmimo mašinos ir pakraunamieji kranai.

Nuotraukoje: mechanizuotoje durpių darbovietėje. Pakraunamasis kranas renka į štabelius frezerines durpes.

I. Rabimovičiaus foto

TASS spaudos klišė

Atsakingas redaktorius A. DAGELIS

Skaitykite „Stalino Keliu“!

Atidarytas prenumeratos priėmimas Kupiškio apskrities laikraščiu „STALINO KELIU“ 1949 metams.

„STALINO KELIU“

išeina 3 kartus į savaitę.

Prenumeratos kainos:

1 mėn. — 2,40 Rb.

3 mėn. — 7,20 „

6 mėn. — 14,40 „

12 mėn. — 28,80 „

Prenumeratą priima apskr. spaudos platintojo skyrius, ryšių skyriai, laiškanėšiai, prenumeratos priėmimo punktai, visuomeniniai spaudos platintojai įmonėse, įstaigose, valstybių vykdomuosiuose komitetuose, apylinkėse.